

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Cibus quomodo sumendus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

TITULUS XIII.

CIBI.

§. I.

De Corporalibus.

GErmines terra herbam virentem. Gen. 1. 11. & hortum pomiferum: nam naturalis cibus jumentorum est herba; naturalis hominum cibus sunt fructus, & poma. S. Thom. hic.

Anima nostra arida est, nihil aliud respiciunt oculi nostri, nisi Man. Num. 11. 6. Erat ille cibus Sap. 16. 20. *omne delectamentum in se habens, & omnis saporis suavitatem;* unde ergo tantum illis fastidium? *A-*bul. hic: in manna non erant varietates; quia, quam quam sapores essent diversi, tamen color unicus erat, & figura semper eadem; etiam odor non erat diversus: ista tamen in cibis multum immutant appetitum nostrum. Nimirum tantum hominem tenet varietatis amor; ut, si unus illi quotidie offeratur cibus, licet ab angelis adornatus, mox stomachum moveat. Did. Niss. in Phoenice l. 1. cap. 11. Cassiod. l. 2. ep. 3. ipse quoque annus, temporum pater, quadrifariam se diversitate componit; nec desiderium caperet, si novitatis gratiam non haberet. Ibid.

Innocentia decerpturos alimenta ex arboribus, adhuc sibi bene conscios homines, ad superna evexit; & commissum ad conquirenda frumenta homines terræ, soloque, dejecit. Tertull. ep. de cibis Judaicis.

Rex Artaxerxes, teste Plutarcho, cum in præcipiti fuga comæatum omnem perdidisset, panem hordeaceum, & aridas ficus pauculas, appetentiâ tantâ comedit, ut diceret: *Dii boni! cujusmodi voluptatis hæctenus inexpertus fui! quia scilicet nunquam esuriens comedit.* Rex Ptolomæus longis itineribus Ægyptum peragrans in pauperem casam divertere coactus fuit. Hic panis niger, & crassus, in cœnæ caput appositus fuit. Rex avidè comedens: nunquam, ait, suaviorem cibum sumpsi. Drexel. de jejunio cap. 6. §. 2. Vide ibi plura.

§. 2. Cibus quomodo sumendus.

Egressus secundum consuetudinem, &c. Luc. 22. 39. Post cœnam non desidia, & ludi, & somnus, Dominum excipiebant; sed docebat, & orabat: propter nos hæc figurans, & demonstrans. Theophyl. hic. Senex Joannes ad senem Pestum veniens, & quærens, quid per 40. annos, quibus ab eo separatus fuerat, egisset: nunquam, ait, me sol reficientem vidit. Jo. Cass. de cœnob. instit. 27. Et c. 26. refert de quodam, qui nunquam solus comedit; sed licet per totos quinque dies ad ejus cellulam nullus è fratribus venisset, refectionem jugiter distulit.

Fames, & sitis, quidam dolores sunt; urunt, & sicut febris necant; nisi alimentorum medicina succurrat: quæ, quoniam præstò est, consolatione munerum tuorum, in quibus nostræ infirmitati terra, & aqua, & cœlum, serviunt; calamitates deliciae vocantur. Hoc me docuisti;

ut, quemadmodum medicamenta, sic alimenta sumpturus accedam. Sed dum ad quietem fatigatus ex indigentia molestia transeo; in ipso transitu mihi insidiatur laqueus concupiscentiæ. S. August. l. 10. Confess. c. 31.

Sicut ager ad medicinam, sic ad sumendas cæpes quisque debet accedere, S. Bern. D. 10. Pent. de villico iniquit.

Sicut ad crucem, sic accedas ad cibum. S. Bern. de formula honestæ vitæ. c. 10.

Nè in corpore curando universum vitæ tuæ tempus consumas; sed quodcumque corpus elurrit, & delicias appetit; cogita tunc, & animam tuam suò cibo refocillari velle. S. Ephrem. serm. de compunct. animæ, & salute.

S. Euticius Abbas 40. annis non sumpsit cibum, nisi prius flevisset. Athan. Kirch. vita S. Eustach. 13. Jan.

Afsecta spiritalis amabilem vitam, & passionem Domini JESU, tanquam pretiosissimam margaritam in serinio pectoris sui reconditam habeat. Dum corpus cibo, & potu reficit; buccellas, quas sumit, devotâ cogitatione intingat in purissimum sanguinem illius, & hauriat potum è rostris vulneribus ejus. Ludov. Blofius Instit. spir. c. 6.

V. Lud. Blofius ad mensam magis de spiritu, quam corpore, saginando sollicitus, singulas cibi buccellas, ut ipse loquebatur, in Christi sanguine intingebat. Boll. 7. Jan.

S. Palamon in Paschate cum accederet ad mensam, vidissetque olei apparatus cum sale; fricans manibus frontem, & ubertim flens, ait: Dominus meus crucifixus est, & ego nunc oleum comedam? Boll. 11. Jan.

S. Henricus Suso, ante mensam genua flectens, æternam Sapientiam enixè precabatur; sociam se ipsi præberet, secumque ederet. Ad singula ferula scutellam cœlesti Patrifamilias offerebat, rogans, ut benediceret. In mensa quinque haustus capiebat, eisque ex charissimi Domini sui totidem vulneribus. Si quis cibus injucundus illi oblatus fuisset, in cruentum cor Dilecti sui intingebat, nihil hæsitans, quin illi nihil incommodi allaturus. Delectabatur valde pomis: in visione putabat sibi pomum porrigi à quodam cum his verbis: accipe, & frueri; id est enim, in quo tu voluptatem aucuparis. Respondit ille, te non nisi in æterna sapientia delectari. Contrà ille eum mendacii arguit. Igitur pudore suffusus, totò biennio poma non attigit: quò evolutò cum malè crevisset, ita ut fratribus non apponerentur, & secum certans, rogavit Deum, ut, si ipsi placeret, ut pomis vesceretur, cunctis fratribus faceret ministrari. Manè homo ignotus illi multos nummos offert, eâ conditione, ut poma emeretur. Factum, & longò tempore suffecerunt. Tunc coepit Henricus vesci pomis gratò animò. Major.

Majora secabat in quatuor frustra; de iis tria comedebat in sacros, Trinitatis nomine: quartum in eo amore, quò Mater, & Virgo, suo Jesulo pomum præbuit edendum. Boll. 25. Jan.

§. III.

Cibi spirituales.

Cibus verus, & sanctus, & mundus est, fides recta, immaculata conscientia, & innocens anima. Quisquis sic pascitur, Christo convectur; talis epulatur conviva est Dei. Istæ sunt epulæ, quæ angelos pascunt; istæ sunt mensæ, quæ Martyres faciunt. Tertull. ep. de cib. Judaicis.

Sicut, qui sunt in navi, non bibunt ex mari, neque ex eo victum sumunt, sed aliunde important in navim; hõc modò Christianorum animæ, non à sæculo isto, sed desuper è cælo, cibum cœlestem capiunt. Escobar. t. 1. Math. 8. Obf. 3.

Quantum quisque spirituales epulas edit, tantum & esurit: quæ, quia ad plenum nunquam comprehendi possunt, nunquam desideranti sufficiunt. Rich. à S. Vict. c. 14. in Cant.

Illæ æthereæ naturæ portio, scilicet anima, habet alimenta divina, æthereaque: nam scientiis nutritur. Philo l. 2. allegor.

TITULUS XIV. CIRCUMCISIO CHRISTI.

Circumcisio in genere.

Ambula coram me. Gen. 17. 1. Chald. Servias coram me. v. 10. Circumcisio præcepta, ut Judæi recordarentur, se transiisse in jus Dei, seque totos illius esse; sicut nostra signare solemus. Corn. hic.

Cum circumcisis labiis sim. Ex. 4. 10. Hebræi incircumcisum corde, mente, vel linguâ, vocant eum; qui aliquò vitio, cordis, vel mentis, vel linguæ, laborat. Corn. hic.

Nota, quòd multiplex est circumcisio: scilicet mentis à pravis cogitationibus; cordis, à pravis affectibus; oris, à pravis locutionibus, auris, à detractionibus. S. Thom. in Jerem.

Circumcisio Christi.

Conchylia, cum sunt tecla, ferramentis circumciduntur; ex quibus plagis purpurea sanies, ut lacryma, profluens, excussa in mortariis terendo comparatur. Vitruvius l. 7. cap. 13. Arcon. in Is. 1. Disc. 8.

Christum D. à B. V. fuisse circumcisum in Bethlehem, traditur in libro de vera Circumcisione, qui est inter opera S. Hier. & tractatu de lamentatione virginis, qui tribuitur S. Bernardo; & communiter tenent Recentiores. Sylv. in Luc. 2. q. 1.

Cur circumdatur? S. Ambros. voluit legem cum honore sepelire: ut tu inde, cum res in magnam attolluntur celsitudinem, cognoscas; proximè instare illius ruinam, & occasum. Sylv. c. 3. Luc. 2. hic q. 1.

Circumciditur propter communitatis, & unitatis commendationem; ut & nos singularitatem vitemus, nè pro peccatis nostris puniri spernamus. Dion. Carthuf. Sylv. cit.

Christus in Magorum adoratione, ut totius Universi Supremus Dominus, est recognitus. Benè ergo prius circumciditur: quia, ad dignitatis recipiendos fructus, prius molestiæ degustanda. Id. q. 3.

Accelera, festina. Is. 8. 3. Optimè noverrat Isaias nascentis Christi curam, quando vocavit illum: accelera, festina: nam vehementer festinabat sanguine suo nos redimere. Hoc e-

rat illi in optatis; & illius sacratissimus sanguis pungebatur aculeo, ut quàm citissimè fundere- tur. Baeza l. 1. c. 4. §. 1.

Nascitur in Judæa, non inter Gentiles: quia Gentilitas carebat circumcisione. S. Irenæus l. 3. Ludolph. à Saxonia p. 1. c. 10. tempestivè cepit pati pro nobis; & qui peccatum non fecit, pœnam hodie portare incipit pro peccatis nostris: non solum enim in virili, sed etiam in infantilitate, sanguinem suum pro nobis voluit fundere. Paoletti in festo SS. Innocent.

Christus octavam diem à Nativitate vix expectat, ut suum tibi sanguinem impendere incipiat. Tu, non dico, post octo dies, sed nec post octoginta menses; imò & octoginta annos, solam non rependis voluntatem. Ille vix natus sanguinem suum tibi effudit; tu jam moriturus, voluntatem tuam non refundis? S. Bernard. tr. de pass. Dom. super: ego sum vitis vera, c. 2.

Quotidie filios suos mater Ecclesia circumcidit circumcisione spiritali; nè fides Christi moriatur in illis; tangitque pedes ejus, dicitque inter circumcidendum filiis suis: *Christus passus est pro nobis, vobis exemplum relinquens, ut sequamini vestigia ejus.* Rupert. l. 1, in Exod. Arcones in Is. 1. Disc. 4.

Videtur, quòd Christus in Circumcisione sua tenuerit modum magni Mercatoris, venientis ad feriam, pro emendo pretiosas merces; quas non solvit; sed dat signum, vel arrham. Deinde tempore statuto solvit totum pretium. Ità fecit D. N. J. C. qui venit de cælo ad terram, in quam intravit in die Nativitatis, ad emendum pretiosas margaritas, id est, animas, dicens Mundo: *da mihi animas, cætera tolle tibi.* Gen. 14. 21. S. Vinc. Ferr. in Circumcis. Dom.

Christus primò Nativitatis die lacrymas, octavo die sanguinem effudit. Quàm serò cepit Filius Dei concionari! & quàm citò pro nobis sanguinem fudit! Did. Stella in Luc. 2.

Die octavâ voluit sanguinem effundere, qui primus anni est; ut toto annò fixum in nostra me-